

2023-08-16 Nr. NV-2063

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-23-977(2) TAIS-23-9781(4)	DĖL IŠMOKŲ VAIKAMS ĮSTATYMO NR. I-621 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-2445		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2023-07-25	<i>Socialinės apsaugos ir darbo ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2023-07-25	<i>Pasirenkama</i> ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Grąžinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Seimo narė I. Kačinskaitė-Urbonienė siūlo nuo 2024-01-01 dvigubai padidinti vienkartinę išmoką gimus neišnešiotam naujagimiui (nuo 11 bazinių socialinių išmokų (BSI) (539 Eur) iki 22 BSI dydžio (1078 Eur)).

Seimo narės teigimu, gimus neišnešiotam naujagimiui tėvams tenka neplanuota finansinė našta dėl specifinių priemonių, kurių reikia „ankstuko“ priežiūrai, tenka apsirūpinti ne tik sauskelnėmis, rūbeliais, buteliukais ir kitais daiktais, kurie skirti neišnešiotiems naujagimiams, tačiau dažnai prireikia ir specialios medicininės įrangos, terapinių priemonių, kurios palengvintų priežiūrą ir užtikrintų tinkamą „ankstuko“ raidą. Kasmet gimsta apie 1300 neišnešiotų naujagimių.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Siūloma iš esmės pritarti įstatymo projekto tikslui – finansiškai paremti šeimas, susidūrusias su iššūkiais neišnešiotam naujagimio gyvenimo pradžios etape, tačiau nepritarti Įstatymo projektui, nes:

- Neišnešioti naujagimiai ir jų šeimos šiuo metu jau turi galimybes gauti jiems reikalingą priežiūrą ir paramą: ligoninėse nemokamai gauna medikamentus ir kitas reikalingas gydymo bei priežiūros priemones, apmokamas iš PSDF lėšų; šeimoms, patiriančioms finansinių sunkumų ir atsižvelgiant į realią jų padėtį, savivaldybės teikia socialinę paramą pagal Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą (pvz., skiria vienkartinę, tikslinę, periodinę, sąlyginę pašalpą ir kt.).
- Siūlomas teisinis reguliavimas neproporcingas Įstatymo projektu siekiamam tikslui – finansiškai paremti šeimas, susidūrusias su iššūkiais neišnešiotam naujagimio gyvenimo pradžios etape, nes dvigubai didesnio dydžio išmoka būtų mokama visais atvejais, gimus neišnešiotam naujagimiui, neatsižvelgiant į specifinių priemonių poreikį. Skiriant didesnio dydžio išmoką, vienai asmenų grupei būtų nustatytos palankesnės teisinio reguliavimo sąlygos nei kitai asmenų grupei. Be to, kadangi priešlaikinis gimdymas yra apibrėžiamas kaip gimdymo pradžia, nepraėjus 37 nėštumo savaitėms (pagal PSO sudarytą sisteminių ligų sąrašą, kuriuo vadovaujasi visos sveikatos priežiūros įstaigos), toks laikotarpis būtų labai ilgas, todėl specifinių priemonių (specialios medicininės įrangos, terapinių priemonių, drabužių ir kt.) reikėtų individualiai arba visai nebereikėtų, pvz., vaikui gimus 36 savaitę.
- Įstatymo projekto nuostatomis įgyvendinti reikėtų papildomų valstybės biudžeto lėšų (preliminariais skaičiavimais, didesnio dydžio išmoką kasmet gautų apie 1 300 vaikų, tam kasmet papildomai reikėtų apie 706 tūkst. eurų). Atsižvelgiant į valstybės prisiimtus finansinius įsipareigojimus, prisiimti naujų įsipareigojimų, susijusių su Įstatymo projektu siūlomos teisinio reguliavimo priemonės įgyvendinimu, šiuo metu nėra galimybių.

Projekte formuluojama Vyriausybės pozicija iš esmės laikytina teisinga ir argumentuota.

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Atsižvelgiant į tai, kad yra siūloma nepritarti Įstatymo projektui, įgyvendinimo mechanizmas nesikeis.

Jei būtų pritarta Įstatymui, SPIS iki 2024-01-01 turėtų būti įdiegta funkcinė galimybė už vaikus, gimusius iki 37 nėštumo savaitės, skirti dvigubai didesnio dydžio išmoką ir patobulinta prašymo skirti išmoką forma, taip pat patikslinti Išmokų vaikams skyrimo ir mokėjimo nuostatai.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Patikslintas (po svarstymo tarpinstituciniame pasitarime) projektas pakartotinai suderintas su FM, SAM, Lietuvos savivaldybių asociacija ir TM (suderinta darbo tvarka).

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

PAŽYMA PARENGĖ	Daiva Buivydaitė-Garbštienė
	Socialinės politikos grupė , vyresnioji patarėja